

20-daagse rondreis Marokko 30 sept-19 okt

1 oktober, Casablanca: Het is nu 3 uur 's nachts, een uur vroeger dan in Nederland, en geen 2, vreemd, maar ik ben te moe om me er druk over te maken. De vluchten waren niet heel spannend, al vond ik het vliegtuig wat klein, maar dat kan natuurlijk ook komen omdat ik vorig jaar 'verwend' ben met de A380 ;-)

Helaas heb ik niets geleerd van mijn e-reader debacle van vorig jaar, ik ben hem dit jaar op precies dezelfde plek vergeten! Ik en e-readers, geen goede combinatie! Dus op Frankfurt maar een paar boeken gekocht, ik moet toch wat te lezen hebben. Op Frankfurt ook de reisbegeleidster ontmoet: Nine. Een ander dan de bedoeling was, maar zij moest naar huis vanwege familieomstandigheden. De groep is volgens mij wel leuk, vrij gemêleerd. Nu lekker slapen, mijn ogen vallen zowat dicht.

Casablanca - Rabat 22:30: Zo, nu ben ik nog wat frisser, hoewel ik wel moe ben hoor. Kon vanmorgen wel wat 'uitslapen', maar het waren alsnog maar een paar uurtjes slaap, kleine oogjes dus. Ontbijt was goed, daarna de laatste spullen weer terug in mijn tas gepropt (waarom neem ik altijd zoveel zoiets mee?!) Kamer was trouwens heel leuk, foto-waardig ;-). Omdat het tijdsverschil gister niet helemaal duidelijk was voor iedereen (het is maar 1 uur verschil, geen 2) gingen we wat later dan gepland op weg naar de Hassan II moskee.

Natuurlijk moesten we rekening houden met de kleding, bovenarmen en knietjes bedekt, en de dames moesten het hoofd bedekken in de moskee zelf. En natuurlijk blote voetjes, wel lekker op het koele marmer, want het was al flink warm. Het is een ontzettend groot gebouw, met een groot plein ervoor, beide groter dan de St Pieter en het St Pietersplein. Het dak was open, al schijnt het wel heel mooi te zijn, van cederhout. Een deel van de vloer is van glas, waardoor je naar de wasruimte eronder kunt kijken. Er hangen kroonluchters van Murano-glas, verder is bijna alles van Marokkaanse bodem afkomstig.

Na een korte plas- en drinkpauze gingen we om 12:30 verder op weg naar Rabat. Dat was ongeveer twee uur rijden, dus halverwege lunchpauze en rond half vijf waren we in Rabat. Het hotel zit recht tegenover de medina, dus tas op de kamer en met 5 dames de medina in. Lekker door de straatjes geslenterd, naar de kashba gelopen en door de medina weer terug. Ff water gehaald, uurtje gerelaxt op de kamer (er is wifi, dus blog bijwerken en appen met mama!) Om zeven uur hadden we afgesproken beneden om te gaan eten, bij restaurant Saadi. Erg gezellig, en lekker gegeten natuurlijk! Er was zelfs wijn, dus ik zal zeker goed slapen vanavond. Morgen wordt een lange rit morgen, wel met stops gelukkig, rond zessen zijn we in Chefchaouen. De namen beginnen al een beetje te komen, weet er al een paar.

2 oktober, Rabat - Chefchaouen: Het was een lange dag vandaag, maar met veel stops, en veel informatie van Nine. Eerste stop was het Mausoleum van Mohammed V en

de Tour Hassan, een onafgemaakte moskee die de grootste had moeten worden. Daarna naar de Kashba des Oudaias voor koekjes en Marokkaanse whiskey (muntthee), om daarna door de straatjes naar de Bab Oudaia te lopen, waar de bus met chauffeur Mo op ons wachtte.

De lunchstop was in een klein plaatsje, maar helaas had het restaurant dat Nine ons had aangeraden geen eten meer. Na wat rondgekeken te hebben zijn we maar ergens gaan zitten, en hebben we heerlijk gegeten, brochettes van lamsvlees, en als toetje meloen, gekocht door een van de reisgenoten. Omdat het allemaal wat langer duurde dan de bedoeling was, gingen we pas rond half vier verder naar Chefchaouen. Daar aangekomen ff opgefrist om daarna met Sylvia de medina in te gaan, op jacht naar een tas en een shawl, om terug te komen met een geweldig verhaal. Eenmaal in de medina werden we al snel aangesproken door een man die zich voorstelde als Omar, en hij wilde ons een specialiteit van de streek laten zien. Hij nam ons mee naar het atelier, en liet ons allerlei tapijten en kleden zien. Erg mooi allemaal, maar niet echt makkelijk mee te nemen, en om nou te zeggen dat het in mijn huis paste ;-). Uiteindelijk toch een kleed gekocht van cactuszijde, dat goed klein op te vouwen was, en een uitnodiging om vooral de volgende dag bij hem te komen eten, hij heeft ons zelfs zijn huis laten zien. Zijn moeder zou koken, en we konden kleding boven passen waar we dan foto's van konden maken. Dat aanbod hebben we toch maar afgeslagen. In het hotel beide nog een pot thee en wat koekjes besteld, honger hadden we niet echt na de late lunch, en op tijd naar bed.

3 oktober, Chefchaouen: Als we ergens langer zijn, gaat Nine meestal lekker de medina in, beetje rondwandelen en rondkijken, niet altijd met een bepaald doel. Wie mee wil moet op tijd beneden zijn, en ff melden als je onderweg afhaakt, verder is het vrijheid blijheid, en vooral genieten. Vanmorgen vertrokken we om 9 uur de medina in, met zijn kronkelstraatjes de berg op, en blauwgeschilderde muren en deuren. Het was goed te zien waarom dit de blauwe stad genoemd wordt. De meeste winkeltjes waren nog dicht, maar we hebben goed rond kunnen snuffelen in de winkeltjes die al open waren. Nine weet een hoop leuke plekjes, en als ze ergens langskomt wat haar interessant lijkt, gaat ze gewoon naar binnen om te vragen of ze mag kijken. Zo zijn we op een binnenplaats van een familiewoning geweest, en in een oude karavaanserail, waar nu allemaal kleine werkplaatsjes zaten. Bij een bakkertje een vers broodje gehaald en al lopende opgepeuzeld, de kashba ingeweest, waar je van de toren een mooi uitzicht had. Daarna doorgewandeld naar de bronnen net buiten de medina, waar de was nog op de hand wordt gedaan bij een speciale wasplaats. Na even uitgepuft en wat gedronken te hebben zijn we langs de rivier weer terug gelopen naar het hotel. Daar wilden we even wat eten voor we met Nine verder gingen naar de soeks, maar 45 minuten is wat kort om te lunchen, zeker in Marokko! Uiteindelijk zijn Henk Z, Sylvia en in de medina weer ingegaan op zoek naar een restaurantje. Na de halve medina te hebben doorgelopen, door straatjes waar zo te zien weinig toeristen kwamen, hebben we de weg gevonden naar de kashba en het centrale plein, waar we heerlijke chicken kebabs hebben gegeten, onderwijl mensen kijkend, heerlijk! Er kwam nog een bruiloftsstoet voorbij, erg leuk om te zien, al die vrouwen er omheen. Daarna naar de soek gelopen, maar dat viel een beetje

tegen, had veel weg van de Haagse Markt, alleen een stuk steiler en chaotischer, dat hadden we snel gezien.

In het hotel nog een potje thee gedronken, wat mailtjes gestuurd, beetje gelezen. 's Avonds gezellig gegeten, roseetje erbij en gezellig gekletst, we beginnen elkaar wat meer te leren kennen. Daarna wilden we eigenlijk nog wel ergens een afzakkertje nemen, maar behalve frisdrank en thee was er weinig te krijgen, of je moest er gelijk een maaltijd bij besteld worden, en we hadden net gegeten. We werden nog doorverwezen naar een hotel, maar daar kunnen we wel bier en sterke drank bestellen, maar wijn wordt alleen bij het eten geserveerd. We besluiten uiteindelijk toch maar een Maroc whisky te nemen op het plein, en vervolgens terug naar het hotel te gaan. Morgen vertrekken we om half negen.

4 oktober, Chefchaouen - Fez: Lange dag vandaag, bijna 12 uur onderweg geweest. Niet door de afstand, die viel best mee, maar de stops. Koffiestop, olijfpers, Volubilis, lunch, Meknes, het waren er nogal wat. Rond negenen reden we weg vanuit Chefchaouen, op weg via Volubilis en Meknes naar Fez. Het merendeel van de rit heb ik zitten dommelen, kon mn ogen gewoon niet openhouden. Eerste stop was een ouderwetse olijfpers die Nine langs de weg spotte. Ze legde uit hoe het werkte, en we konden even de benen strekken. Na nog een koffiestop kwamen we tegen enen aan bij Volubilis, een oude Romeinse opgraving waarvan vooral nog herkenbaar de triomfboog, een zuilengalerij en herkenbaar waren, en op verschillende plekken liggen nog goed bewaard gebleven mozaïeken. Tegen half drie waren we in Moulay Idriss, waar we gegeten hebben, niet echt bijzonder. We konden er eventueel nog een blik in de bekende moskee daar werpen, maar alleen door de deur, niet-moslims mogen er niet in. Er was geen animo voor, dus we zijn gelijk doorgereden naar Meknes, waar we eerst gestopt zijn bij het mausoleum van Moulay Ismael, en vervolgens afgezet zijn bij de Bab Mansour, en de ingang van de medina. We hebben wat rondgelopen, een oude merdesa bezocht, die erg mooi was, en volgens Nine een goede vergelijking met die in Fez, waar we nu heengaan. Na nog een Maroc whisky op het terras gedronken te hebben vertrokken we rond half zes verder richting Fez, waar we rond achten waren. We hebben heerlijk gegeten in een restaurantje verderop, lekker flesje rosé met Kim gedeeld. Het valt me qua beschikbaarheid van alcohol alles mee moet ik zeggen. Morgenochtend weer met Nine op stap door de medina.

5 oktober, Fez: Dat was een leuk dagje struinen door de medina vandaag. We zijn begonnen bij het Koninklijk Paleis, waar Mo ons afgezet heeft. Helaas mochten we niet naar binnen, dus alleen de buitenkant bewonderen. Vervolgens zijn we de mellah ingegaan, de joodse wijk, waar we, ondanks de sabbat, een synagoge konden bezoeken. Daarna zijn we over de soek gelopen, of liever erdoor: allemaal kleine smalle straatjes met kraampjes, stalletjes, kleedjes en kleine karretjes die de duvel en zn ouwe moer verkochten, van groente en fruit tot opladers voor mobieltjes. Alleen maar locals, geen buitenlander te bekennen, ezeltjes, fietsers en karretjes die er langs willen, een goede

voorbereiding op Marrakech zal later blijken. Ik kreeg het er even benauwd, je raakt elkaar en de weg er zo kwijt.

Daarna hebben we ook de merdesa van Fez bezocht. Een stuk groter dan die van Meknes, maar eveneens schitterend, al dat handwerk. We hebben cactusfruit gegeten (lekker!), door de straten gedwaald en alle koopwaar bewonderd, van traditionele kleding, slippers en kruiden tot het toeristenspul. En zodra ze doorhebben dat je uit Nederland komt hoor je dezelfde zinnestukjes: Allemachtig prachtig en natuurlijk Kijken kijken niet kopen. Je zou er bijna moe van worden, als het niet met een grote glimlach gezegd zou worden. Na de lunch de korte route naar het hotel gelopen, waar de meesten zich naar het zwembad begaven. Ik heb er lekker zitten lezen, en even pootje gebaad, om daarna even naar de achterpatio te gaan voor de wifi, ik moest een afspraak maken met de tandarts, kwam er vanmorgen achter dat er een stuk van een kies is afgebroken. Nog even een wasje gedaan voor het eten. Dit keer zijn we naar de medina gegaan, lekker gegeten, niet duur, in een restaurantje aan het begin van de medina. Na Paul ervan overtuigd te hebben dat verstopperij spelen in de medina niet echt een goed idee was zijn we terug naar het hotel gegaan voor een afzakkertje. Gezellig, met een groot gedeelte van de groep, wat dat betreft heb ik het getroffen.

6 oktober, Fez: Vandaag zijn we met een groepje de medina ingetrokken op zoek naar de leerlooierijen. Al snel hadden we een gidsje aan de haak geslagen, Yousef, die zou ons wel even brengen. We werden door heel veel steegjes en gangetjes geleid, naar de winkel van zijn oom, waar je vanaf het dak inderdaad uitzicht had op een van de looierijen en ververijen. Er werden op dat moment alleen maar aardekleuren gebruikt, dus helaas geen kleurrijke verfbaden voor op de foto, maar wel leuk om te zien. Natuurlijk werden we door de hele winkel geleid naar beneden, ze hadden absoluut mooie spullen, maar niemand wilde wat kopen, en dat was tegen het zere been van de eigenaar, die werd zelfs een beetje agressief. We wilden graag nog verder naar de andere looierijen, maar volgens Yousef en zijn vriendjes, die zich onderweg bij ons aangesloten hadden, was dat te ver, en wij wilden niet daarheen waar zij ons heen wilden brengen, dus na Yousef betaald te hebben voor zijn diensten (wat zijn vriendjes veel te weinig vonden, zij wilden ook wat, maar dat hadden we niet afgesproken) zijn we zelf verder gegaan. We wilden eerst op zoek naar een plekje waar we met zn allen wat konden drinken, maar dat was nog niet zo makkelijk. We kwamen eerst bij de andere looierij, daar ook nog even gekeken, om uiteindelijk aan de andere kant van de medina in een klein koffietentje wat te drinken en wat koekjes te kopen. Daarna zijn we met 4 dames in 2 petit-taxi's terug naar het hotel gegaan, de rest is door de medina teruggelopen. In het hotel wat gelezen, was opgeruimd, wat gegeten, en daarna met Sylvia en Metteke de medina weer in, op souvenirjacht. En we zijn alledrie goed geslaagd! 's Avonds ben ik met Henk Z, Helma en Kim gaan eten bij het restaurant van vrijdag, echt zó lekker! Marokkaanse salade vooraf, een familie-tajine kefta, toetje en koffie/thee met koekjes. En 2 flessen wijn :-o De rest van de groep was naar het restaurant van gister gegaan, en dat was een stuk minder goed bevallen dit keer, niet op het dakterras, maar ook heel veel katten, en niet al te gezonde volgens mij. Goede keus gemaakt dus.

7 oktober, Fez - Erfoud: Vanmorgen vertrokken we vroeg, van de medina's naar de natuur! Dus na het eten de laatste spullen in mn tas gedaan en naar beneden. Omdat we naar Berbergegebied gingen, had Mo zich in de plaatselijke klederdracht gehuld, in Berber-blauw. De eerste stop was in Ifrane, een wintersportplaatsje in de Hoge Atlas. Dat was duidelijk te voelen, het was een stuk kouder dan in Fez. De rit naar Erfoud was schitterend, zo door de bergen. We zijn nog gestopt bij een berbertent, waar we ook binnen mochten kijken. Wat erg opvalt is dat er van alles op de grond ligt, van flessendoppen, plastic zakjes en blokjes tot batterijen en zelfs een leeg infuusflesje van veterinaire antibiotica. Recyclen kennen ze hier niet. Het lunchbuffet was prima, niet heel bijzonder, duidelijk gericht op toeristen. Ook zijn we nog even bij een natuurlijke waterbron gestopt, vlak voor Erfoud. Het avondeten hebben we uiteindelijk in het hotel genomen, verder was er niet veel in de buurt, en het restaurant aan de overkant ging pas om 9 uur open. Morgen lekker uitslapen!

O ja, en ik kreeg een berichtje van mn vader, mijn e-reader was gevonden! Hij is uiteindelijk zelfs gratis opgestuurd naar mijn ouders. Superservice van Frankfurt Airport!

8 oktober, Erfoud – Erg Chebbi: En daar lig je dan, in een tent van doeken, een bed vol rood zand aan de rand van de Sahara. Vanmorgen heerlijk uitgeslapen, beetje gerommeld, spulletjes gepakt voor de woestijn, uitgebreid gedoucht, en pas om kwart voor tien gaan ontbijten. Een gedeelte van de groep ging nog op een excursie naar een kashba, maar ik ben lekker bij het zwembad gebleven. Wat met Nina gepraat, tas in de verzamelkamer gezet, en bij het zwembad zitten lezen. We hadden al gehoord dat de koning in de buurt was, er was veel bewaking enzo, maar ook de president van Libië bleek in de buurt, en een groot gedeelte van zijn entourage zat bij ons in het hotel. Een hoop mannen in pakken dus, die in hun vrije tijd kennelijk graag grote kinderen zijn, en bommetjes in het zwembad maken ;-)) Tegen half een kwam Nina vragen of we met de rest wilden lunchen, dan kwam Mo ons ophalen. Tuurlijk, dus vandaag pizza als lunch gegeten. De dames hadden mooie berber-hoofddoeken gekocht, en daar wilde ik voor de woestijn ook nog wel voor kijken, maar helaas, ik was de verkeerde winkel ingegaan, geen berberdoek voor mij dus.

Om drie uur werden we opgehaald door 4 jeeps voor de tocht door de woestijn naar het tentenkamp bij de zandduinen. Onderweg nog even gestopt bij een plek waar ze fossielen verkochten, en bij een klein berberkampje. Bij ons kamp kregen we eerst thee, daarna werden we naar de tenten gebracht. Spullen neergezet, even wat gedronken, en onze hoofddoeken berberstyle om onze hoofden laten binden voor de dromedaristoelt naar de zandduinen voor de zonsondergang. Wat zijn die beesten HOOG!!! Ik had ook een van de grootste dieren moet ik toegeven, maar het was wel even eng hoor, toen ze ging staan, de achterkant gaat eerst omhoog, dus je vliegt eerst naar voren! Het was een kort tochtje, het laatste stukje moesten we zelf omhoog lopen. Ik ben tot halverwege gegaan, dat was vrij goed te doen, beter dan in de Namib vorig jaar. De zonsondergang was schitterend, ik ben echt verliefd op de woestijn. Eenmaal weer bij onze woestijschepen probeerden hun drijvers nog wel wat fossielen te verkopen, maar daar was weinig belangstelling

voor. Terug bij de rest (niet iedereen was meegegaan) hebben we rond achten gegeten, prima tajine met harira vooraf en fruit toe. Daarna was het tijd voor zingen en fikkie stoken. Een paar dames van een andere groep vierden hun verjaardag, dus we kregen nog taart ook! Erg leuk, maar het allermooiste waren toch wel de sterren! Als je net even buiten het kamp ging staan, zodat je geen last had van het vuur, dan zag je echt zo ongelooflijk veel sterren! De Melkweg, Grote Beer, noem maar op, ze waren zo te herkennen, dat lukt me thuis echt niet. Op tijd mn bedje ingekropen, morgen vroeg op voor de zonsopkomst.

9 oktober, Erg Chebbi – Dadeskloof: De zonsopkomst viel flink tegen vanmorgen. Er was gezegd dat de zon om even over zessen op zou komen, dus om kwart voor zes op, om op tijd op de duin achter het kamp te staan. Het was nog stikdonker, en wij wachtten, en wachtten, en het werd lichter en lichter, maar nog geen zon te bekennen. Om zeven uur konden we ontbijten, en om half acht zouden we vertrekken, dus uiteindelijk om tien over zeven toch maar naar beneden voor het ontbijt. Even daarna kwam de zon wel boven de duin uitgepiept, maar het was ook wat heilig. Het was in ieder geval niet zo indrukwekkend als de zonsondergang gisteren. De rit terug was niet echt bijzonder, het was duidelijk te merken dat onze chauffeur de laagste in 'rang' was van het groepje, hij moest achteraan rijden, en als hij eens van het pad afging werd hij gelijk gebeld en reed hij daarna weer netjes achter de baas aan. De rit duurde wat langer dan verwacht, dus bij het hotel gelijk de bagage gepakt en de bus in. Ik had deze rit uitgekozen om voorin te zitten, en daar heb ik zeker geen spijt van gehad! Wat een mooie rit zeg, van het droge zand van de woestijn naar de groene Dadeskloof. Het was weer een lange dag, met verschillende stops op mooie uitkijkpunten. We hebben geluncht in de Todrakloof, waar we daarna ook nog een wandeling door hebben gemaakt, het laatste stukje lekker met de voetjes door het water, want het was weer lekker warm. Hier heb ik ook mijn berberdoek gekocht, een paarse. In de Dadeskloof was weinig keus qua eten, het hotel was zo ongeveer het enige in de buurt waar je kon eten. Gelukkig konden we nog eten bestellen, je moest van tevoren aangeven wat je wilde eten voor avondeten en lunch, zodat ze daar rekening mee konden houden. Ik had heerlijke mixed brochettes van kip en rundvlees (de schapen worden nu gespaard tot het slachtfest), echt heel erg lekker gegeten. Hotel ligt ook leuk aan de rivier, midden tussen het groen.

10 oktober, Dadeskloof: Vanmorgen als deel van de harem van Paul ;-) langs de rivier gaan wandelen met Lizet, Helma, Kim en Yvonne. We hebben een lekker stuk gelopen, al was het wel jammer dat er niet echt een duidelijk pad aangegeven was ofzo. We hebben over de dijkjes tussen de akkertjes door gelopen, tot we niet echt verder meer konden, iets verderop hoorden we een hond blaffen, en dat klonk nogal agressief, dus we hebben rechtsomkeert gemaakt en zijn de rivier overgestoken, om langs de weg weer terug naar het hotel te lopen. Het was maar goed dat we vroeg op weg waren gegaan, nu hadden we een heel stuk in de schaduw kunnen lopen, later werd het behoorlijk warm. Terug in het hotel lunch en avondeten doorgegeven, om vervolgens op het terras te gaan zitten lezen. Ik voelde me een beetje misselijk, en sinds gister stonden mijn darmen ook

al in de turbostand, en toen de lunch kwam stond het me eigenlijk gelijk al tegen, terwijl ik een half uur daarvoor nog onwijze trek had. Ik heb 2 happen genomen, maar heb het laten staan, en ben naar mijn kamer gegaan. Daar begon het gedonder, ik kon echt niets meer binnen houden, zelfs een slok water kwam er net zo hard weer uit. Uiteindelijk wel wat tegen de misselijkheid genomen, ik wist echt niet meer waar ik het zoeken moest. Kirsten kwam nog lief vragen of ze ergens mee kon helpen, en later drong het tot me door dat ik eerder ook al iemand van buiten had horen roepen of het ging, ik had de deur naar het balkon opengezet voor wat frisse lucht. Later hoorde ik dat ze speciaal onder mijn balkon waren gaan zitten zodat ze me konden horen als ik zou roepen ofzo, lief toch! Gelukkig zakte de misselijkheid wat, ik kreeg van Kirsten een zakje bouillon, en heb daar een paar lepels van op, met een paar kleine stukjes brood en water, maar ik ben al snel mijn bed weer ingekropen, morgen gingen we immers weer verder.

11 oktober, Dadeskloof – Zagora: De wekker vanmorgen maar vroeg gezet, want ik moest mijn tas nog helemaal inpakken. Vannacht is gelukkig alles er wel ingebleven, al staan mijn darmen nog steeds op standje turbo. Eerst maar ontbeten, ik stond te wankelen op mijn benen, maar ik was gelukkig niet meer misselijk, dat voelde in ieder geval een stuk beter. Paar stukjes brood genomen, en alleen water gedronken, en wat brood meegenomen voor onderweg. Ik bleek niet het enige slachtoffer te zijn, Metteke en Sylvia waren ook geveld. Volgens Nina gebeurde het elke reis wel, door het andere eten, meer gebruik van olie en kruiden enzo. Het was een mooie rit, door de kloof, naar Ouarzazate, waar we stopten voor de lunch. Ik heb het gehouden op een flesje Tonic, op aanraden van Mo, de kinine er in zou helpen, en dat deed het inderdaad. Bij de supermarkt nog een blikje tonic en een brood gehaald, al smaakte dat nog niet echt. Volgende stop waren de Atlas filmstudio's, dat was wel heel leuk! We kregen een rondleiding, er zijn best veel films daar opgenomen, en ook een deel van de serie The Game of Thrones, en toevallig was ik net in dat boek bezig! Vervolgens verder naar Zagora, door de vallei van de 1000 kashba's. Overmorgen rijden we dezelfde route weer terug, dus kunnen we nog wat fotostops maken. Het is een mooi hotel, met lekker zwembad. We hebben bij pizzeria Omar gegeten, ik heb een brochette kip genomen, de helft ongeveer opgegeten en een paar patatjes, maar ik had in ieder geval wel weer trek in eten.

12 oktober, Zagora: Vandaag lekker een dagje bij het zwembad gelegen, onder 1 van de 2 parasols die er stonden, want de zon brandde flink! Lekker liggen lezen, beetje pootje baaien, blogje geschreven (wifi bij het zwembad!) geluncht, en weer verder liggen lezen. Ondertussen wat shirtjes en broekjes uitgewassen, met een uurtje was alles droog! 's Avonds weer lekker bij Omar gegeten.

13 oktober, Zagora – Marrakech: Vanmorgen vroeg op, we vertrokken om half acht, op weg naar Marrakech. Vandaag verzorgde Mo de stops, we zijn eerst bij een winkeltje gestopt waar hele mooie kleden etc. gemaakt werden, en daarna bij zijn familie thee

gedronken met koekjes. Heel erg leuk om te zien hoe zij woonden. Geluncht bij Aït ben Haddou, een kashba waar ook veel films zijn opgenomen, oa Jewel of the Nile, Living Daylights, Kingdom of Heaven, en ook delen van Games of Thrones. Het terras was te warm, maar een etage lager had je door de grote ramen ook een mooi uitzicht op de kashba. Lekker een omelet Berber genomen.

Rond zevenen kwamen we aan in Marrakech, ik heb echt een waanzinnige kamer (iedereen, zo blijkt later); Panterprints op dekens en kussens, hemelbed, echt te gek. Wel gehorig, zo na een paar dagen natuur is dat wel even wennen, zelfs op de bovenste etage hoor je het verkeer. Gister in Zagora hoorde je alleen een ezel baken! Morgen weer met Nina de medina in, ze hebben hier ook een apothekerssoek! Dat mag ik als rechtgeaarde pillendraaister natuurlijk niet missen!

14 oktober, Marrakech: Hoe lekker kan het leven zijn, om half elf 's avonds heerlijk Italiaans schepijs eten midden in Marrakech.....life's good!! Vanmorgen al vroeg wakker, het ontbijt wordt op het dakterras geserveerd, en dat is dus recht boven onze kamer, dus een hoop geschuif met zware gietijzeren stoelen, en mensen die langs onze kamer naar boven gingen. Nog ff blijven liggen, raampje open gezet, wat een vogels hoor je zo midden in de stad zeg! Om half negen heeft Mo ons opgehaald, en bij de Koutoubia-moskee afgezet. Even door het park gelopen, daar stonden ook de bekende waterdragers. Daarna naar het Djemaa el Fna-plein gelopen, tafeltjes op het dakterras van een van de vele restaurants rondom het plein besproken, en daarna koffie gedronken, ook met uitzicht op het plein, lekker mensen kijken die langs de slangenbezweerders en sinaasappelsap kraampjes lopen. Daarna de soeks in, links, rechts, hier, daar, iedereen wil je wat verkopen, kijken kijken niet kopen, en dan al die mensen, scooters, auto's, koetsen, bakfietsen, fietsen, alles door elkaar heen, continue bellend, toeterend en roepend om er langs te kunnen. Het was een beetje een cultuurshock na de rust van afgelopen week, maar wat een stad! En wat een hoop schapen!! Morgen is het offerfeest, dus overall schapen, op alle mogelijke manieren vervoerd. Op het dakterras met uitzicht over een ander pleintje hebben we geluncht, lekker, maar wat duurde het lang! Corrie heeft een uur op haar broodje tonijn moeten wachten. Toen naar de tanneries, helaas zonder uitzicht van bovenaf, maar we zijn er wel overheen gelopen. Ik geloof dat het maar goed is dat ik geen reukvermogen heb. Een deel van de groep heeft toen een taxi naar het hotel genomen, en ik ben met een paar anderen gaan lopen. Het was 35°C, en ik was bij mijn enkels afgesleten toen we bij het hotel aankwamen. We zijn nog langs een Artisanie Centrum gekomen, heel even gekeken, zag er leuk uit, daar gaan we morgen naar terug. In het hotel ff lekker met de pootjes omhoog, beetje lezen, beetje dutten, en om half zeven fris gedoucht weer beneden om terug te gaan naar het plein voor het avondeten. De tafeltjes waren netjes afgezet, we hebben wat mensen weg moeten jagen die er vlak naast stonden om te kunnen zitten, en genoten van het uitzicht en de zonsondergang. Na nog een rondje over het plein gemaakt te hebben zijn we terug gegaan naar het hotel, en wie wilde kon mee om nog wat te drinken. Maar ja, toen reden we langs die ijssalon, hij zat vlak bij het hotel...en volgens Nine kon het prima....dus toen had Peter ineens een harem mee, en zaten Kirsten, Helma, Yvonne, Nina en ik samen met hem om half elf te genieten van een heerlijk ijsje of gebakje! Ik zeg morgen weer!

15 oktober, Marrakech – Essaouira: Omdat we vandaag pas om twee uur vertrekken, hebben we dus de hele ochtend om in het Artisanen centrum rond te kijken. Ik had mijn souvenirs gister al gezien, vandaag laten maken: de namen van mijn ouders, zus en zwager en neefje in het Arabisch gekalligrafeerd. We hebben daar ook kaartjes laten kalligraferen met Thank You in het Arabisch, voor bij de afscheidsvloep van Nina en Mo. Helma heeft nog een mooi schilderij gekocht, alleen was het een beetje vies, het hing er op de binnenplaats. Maar ze zouden het een beetje opknappen, en als ze het niet mooi vond hoefde ze het niet te kopen. Maar het duurde natuurlijk even voor het klaar en droog was, dus ondertussen lekker door het centrum gestruind. Er zaten allemaal kleine winkeltjes die handgemaakte spullen verkochten, vaak zaten de handwerkers er zelf bij, bezig met een nieuw project ofzo. Ik heb nog een handtas gekocht voor mama's verjaardag, een theepotje, en kruiden. Ff over enen waren we weer terug met onze schatten, maar we moesten nog wel wat eten! Uiteindelijk bij de ijssalon beland, waar ze ook heerlijke panini's bleken te hebben, en natuurlijk een ijsje toe! Tijdens het eten was het een af en aan van schapen op de weg, op weg naar het slachthuis.

De rit naar Essaouira was best mooi, ik zat weer voorin, en dat was best warm. We zijn onderweg nog gestopt bij een fabriekje waar argan-olie en aanverwante producten gemaakt werden. De olie wordt nog met de hand geperst, wat een werk was dat zeg, erg zwaar zo te zien. Daarna ook nog de geiten gezien, die klimmen in de bomen voor de noten en de verse blaadjes. Onze laatste slaapplek in Marokko is een rиаad in de medina, en die is autovrij, dus onze tassen werden met karretjes bij de bus opgehaald en naar het rиаad gebracht. 's Avonds lekker vis gegeten.

16 oktober, Essaouira: Vanmorgen weer op pad geweest met Nina. Vanwege het offerfeest was bijna alles dicht. In het begin hoorde je nog wel wat schapen blaten, maar dat duurde niet lang. We zijn in de toren van het bastion geweest, en hebben over de muren gelopen. De kanonnen staan er nog. Aan het eind ervan zagen we een schaap vastgebonden staan, kommetje met een mes er op eraan. We zijn maar gauw doorgelopen, ik heb er geen problemen mee, maar hoeft het daarom nog niet te zien! Door de straatjes naar de haven gelopen, waar alle boten aangemeerd waren vanwege de feestdag. Bij de haven heb je een aantal stalletjes waar je de vers gevangen vis kunt kopen, het wordt dan terplekke klaargemaakt, verser kan niet! We hebben allemaal wat uitgezocht en zijn gaan zitten. Het stikte er wel van de katten, en die lieten zich niet zo makkelijk weggagen ook. We hebben wel de hoofdprijs betaald voor de vis, aangezien dit de enige tent was die open was, dat is flink uitgebuit. Later zagen we een bord staan met de normale prijzen, dat scheelde een slok op een borrel. 'Overall waren nu de resultaten van de offers van vanmorgen te zien. Er werden vuurtjes gestookt, iemand kwam langs met een emmer waar schapenkoppen in bleken te zitten die in het vuur werden gelegd, en de schapenvelletjes hingen in de zon te drogen, de meeuwen pikten er de laatste stukjes vlees van af, moeite doend op de huid te blijven zitten en er niet af te glijden. 's Middags op het 'dakterras' in het zonnetje liggen lezen en muziek geluisterd. 's Avonds

heerlijke pasta met zalm gegeten, net buiten de muren van de medina, dus met een lekker glas wijn erbij.

17 oktober, Essaouira: Ik heb zo vast geslapen dat ik niet eens wakker ben geworden van de oproep tot gebed, en de moskee zit toch in de steeg naast het riaad! Het zit potdicht van de mist, dus geen strand helaas. Ik ben even gaan pinnen, al duurde het even eer ik een bank had gevonden die mijn pasje accepteerde. Daarna wat boven gezeten, thee gedronken en wel even langs de zee gelopen, maar er is weinig te zien vandaag. Met Yvonne en Kim geluncht in een tentje dat er best knus uitzag, maar gerund werd door een zeer irritante Française, druk met niets, hield geen minuut haar mond en was alleen bezig met haar sjaal, en de twee dames in de keuken te commanderen. 's Middags weer boven gezeten, maar toen ik het zelfs in mn fleecjack koud kreeg toch naar binnen gegaan. 's Avonds afscheidsdiner bij een Italiaan, helaas kon Mo er niet bij zijn, dus dat bewaren we voor morgen. Als bijna de hele vakantie, ook hier weer heerlijk gegeten, kan niet anders zeggen. Morgen de laatste dag alweer, deze vakantie is voorbij gevlogen! Essaouira is volgens mij wel een heel leuk en relaxed stadje, door het offerfeest alleen helaas wat stil.

18-19 oktober, Essaouira – Casablanca – Amsterdam: Vanmorgen vertrokken we om half tien, alle tijd dus om de tas weer goed in te pakken, en de spullen die ik niet meer nodig heb achter te laten. We zijn op een paar plekken gestopt, de lunchlocatie viel redelijk tegen, het eten helaas ook. Nog even met mn voetjes in het water gestaan, daarna de bus weer in. In Casablanca redelijk op tijd wat gegeten, nog wat door de wijk gelopen en in de bus omgekleed voor we naar het vliegveld gingen. Daar hebben we een paar uur doorgebracht voor we überhaupt in konden checken.

Op Schiphol bleek helaas mijn tas niet meegekomen te zijn, dus ik had alleen mijn handbagage maar. Een paar dagen later kreeg ik gelukkig mijn tas weer terug, hij was op Frankfurt achtergebleven. De riem was kapot getrokken, en het label was er af, dus ik denk dat hij ergens achter is blijven hangen. Ik heb echt een enorm leuke vakantie gehad, met een supergroep, door een schitterend, afwisselend en verrassend land. Een absolute aanrader!